

Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome

Meistaru iela 10-502, Rīga, LV-1050, tālr. 27343432, e-pasts seplp@seplp.lv, www.seplp.lv

Rīgā, 18.09.2026.

Nr. 33/6-3

Atzinums par viedokļu daudzveidības principa ievērošanu 2026. gada 20. augusta programmas “LTV1” ziņu raidījumos

Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu ombuds (turpmāk arī – ombuds) 2026. gada 27. augustā saņēma [...] (turpmāk – Iesniedzējs) iesniegumu (turpmāk – Iesniegums). Tajā Iesniedzējs informē, ka 2026. gada 20. augustā VSIA “Latvijas Sabiedriskais medijs” (turpmāk – LSM) televīzijas programmas “Latvijas Televīzija 1” (turpmāk – LTV1) raidījumā “Panorāma” *sižetā par Imigrācijas likuma izskatīšanu Saeimā tika atspoguļoti JV [14. Saeimas frakcija “Jaunā vienotība”] un PRO [14. Saeimas frakcija “Progresīvie”] viedokļi, bet netika atspoguļots NA [14. Saeimas frakcija “Nacionālā apvienība”] viedoklis, lai arī NA puda savu viedokli gan Saeimas debatēs, gan sniedzot interviju LTV Panorāmai, kas netika parādīta.*

Iesniedzējs lūdz ombudu izvērtēt, *vai tas atbilst Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumā noteiktajam, ka Sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi nodrošina viedokļu daudzveidību un savā darbībā ievēro objektivitāti, pienācīgu precizitāti un neitralitāti.* [izcēlumi citētajā Iesnieguma tekstā mani – E.A.].

Iepazīstoties ar Iesniegumu, ombuds pieņēma lēmumu veidot atzinumu par Iesniegumā minētā “LTV1” satura atbilstību VSIA “Latvijas Sabiedriskais medijs” Redakcionālajās vadlīnijās (turpmāk – Redakcionālās vadlīnijas) noteiktajām prasībām.

Par ombuda lēmumu veidot atzinumu Iesniedzējs tika informēts ar 2026. gada 28. augusta elektroniskā pasta vēstuli.

Lai sagatavotu atzinumu, ombuds no 2026. gada 28. augusta līdz 2026. gada 18. septembrim:

– iepazīnās ar “LTV1” 2026.g. 20. augusta raidījuma “Panorāma” sižetu “Saeima atkārtoti

pieņem Imigrācijas likumu” (turpmāk – Panorāmas sižets). Raidījuma ierakstā Sižets ir skatāms no 15:31 līdz 19:01 minūtei;

Skat. izmantojot zemāk norādīto tīmekļa vietnes saiti:

<https://replay.lsm.lv/lv/skaties/ieraksts/ltv/379673/panorama>.

- iepazīnās ar “LTV1” 2026.g. 20. augusta raidījuma “Dienas ziņas” 2026. gada 20. augusta sižetu “Galīgajā lasījumā pieņem grozījumus Imigrācijas likumu” (turpmāk – Dienas ziņu sižets). Raidījuma ierakstā Sižets ir skatāms no 02:38 līdz 04:49 minūtei;

Skat. izmantojot zemāk norādīto tīmekļa vietnes saiti:

<https://replay.lsm.lv/lv/skaties/ieraksts/ltv/379665/dienas-zinas>.

- iepazīnās ar ziņu portālā “LSM.lv” 2026.g. 20. augustā publicēto rakstu “Vai Latvijai tirgot “zelta vīzas”? Saeima otrreiz caurskata un pieņem jauno Imigrācijas likumu” (turpmāk – LSM.lv raksts);

Skat. izmantojot zemāk norādīto tīmekļa vietnes saiti:

<https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/20.08.2026-vai-latvijai-tirgot-zelta-vizas-saeima-otrreiz-caurskata-un-pienem-jauno-imigracijas-likumu.a659584/>.

- iepazīnās ar Latvijas Republikas Saeimas 2026. gada 20. augusta ārkārtas sesijas sēdes stenogrammu (turpmāk – Saeimas sēdes stenogramma);

Skat. izmantojot zemāk norādīto tīmekļa vietnes saiti:

<https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2713>.

- 2026. gada 28. augustā nosūtīja jautājumus LTV Ziņu dienesta direktorei Ivetai Elksnei un 2026. gada 7. septembrī saņēma atbildes uz tiem.

Izvērtējot iesniegumu, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu ombuds Edmunds Apsalons

konstatē:

[1] Par LSM satura vienībās reprezentēto saturu

1. Par LSM.lv rakstā sniegto informāciju.

2026. gada 20. augusta plkst. 15:56 publicētajā LSM.lv rakstā ir sniegta informācija par to, ka Saeima šīs dienas sēdē ir pieņēmusi pēc Valsts prezidenta iebildumiem otrreizējai skatīšanai atgrieztu Imigrācijas likumu. Pēc sākotnējā likumprojekta būtības izklāsta un norādes par plašu parlamentāro diskusiju jautājumā par ekonomikas ministra Viktora Valaiņa rosināto termiņuzturēšanās atļaujas piešķiršanu pie nosacījuma, ja Latvijā iegādāts nekustamais īpašums vismaz 300 000 eiro vērtībā, LSM.lv rakstā ir iekļauti trīs Saeimas frakciju pārstāvju izteiktie iebildumi pret šādu priekšlikumu un vienas Saeimas frakcijas deputāta izteiktais atbalsts šādam priekšlikumam:

- 1) frakcijas “Jaunā vienotība” deputātes Agneses Krastas teiktais: *““Jaunā Vienotība” jau tolaik bija pret. Esam kategoriski pret to arī šodien. Tā bija viltus ilūzija par investīcijām. Mūsu sabiedrotajiem jau šobrīd nav nekādu šķēršļu ieguldīt Latvijas ekonomikā”*;
- 2) frakcijas “Nacionālā apvienība” deputāta Edvīna Šnores izteiktie iebildumi: *“Es atgādināšu, ka 13 000 Krievijas pilsoņu ieradās šeit, apmetās uz dzīvi šīs programmas ietvaros, un arī ekonomiskais ieguvums bija ļoti pieticīgs. Mums gan solīja zelta kalnus, bet rezultāts bija diezgan apšaubāms un nekas neliecina, ka turpmāk būs kaut kas labāks. Tāpēc aicinu balsot pret to”*;
- 3) frakcijas “Progresīvie” deputāta Andra Sprūda teiktais: *“Mēs kopumā esam pret “zelta vīzu” tirgošanu. Cenšamies iekāpt tajā pašā upē, kas saucās “gāzi grīdā”. Tas ir drošības apdraudējums”*;
- 4) frakcijas “Latvija pirmajā vietā” deputāta Kristapa Krištopana Saeimas debatēs sacītais: *“Mēs vienkārši izvēlamies atteikties no dzīvas naudas, bet vienlaikus, teiksim, visa Rīga ir pilna ar šiem trešo valstu pilsoņiem, kuriem naudas nav. Kāpēc tā? Kāpēc mēs neizvēlamies tos, kuriem ir nauda, bet izvēlamies tos, kuriem nav naudas? Man liekas, tas nav pareizi. Aicinu apdomāties un tāpat aicinu iepazīties ar šo nozares vēsturi.”*

Tādējādi ir jākonstatē, ka, informējot par apsvērumiem, kas licis Saeimas vairākumam lemt termiņuzturēšanās atļauju piešķiršanas kārtībā neiekļaut priekšlikumu par šo atļauju piešķiršanu pret nekustamā īpašuma iegādi, LSM.lv rakstā ir iekļauti trīs šim priekšlikumam oponenti (noraidoši) viedokļi un viens šo priekšlikumu proponējošs (atbalstošs) viedoklis. Šāda proporcija starp priekšlikumu atbalstošu un noraidošu pozīciju reprezentāciju LSM saturā, ombuda ieskatā, ir skaidrojama ar sabiedrības pamatoto interesi uzzināt Saeimas vairākuma motivāciju neizskatīt ierosinājumu. Taisnības labad jāpiebilst, ka proponējošā viedokļa līdzsvarošanai publikācijā ir iekļauta arī informācija, ka Valsts prezidents ir nosūtījis Imigrācijas likumu otrreizējai caurlūkošanai ar aicinājumu likumdevēju pārliecināties, ka konkrētais regulējums ir pilnīgs un pietiekams, un stingri likumā regulētos gadījumos Latvijai draudzīgu valstu pilsoņiem termiņuzturēšanās atļauju varētu piešķirt, ja ir iegādāts nekustamais īpašums. Līdztekus ir sniegta informācija, ka uz šādu risinājumu ir aicinājis ekonomikas ministrs Viktors Valainis (politisko partiju apvienība “Zaļo un zemnieku savienība”), kurš rosināja piešķirt termiņuzturēšanās atļaujas uz pieciem gadiem, ja Latvijā iegādāts nekustamais īpašums vismaz 300 000 eiro vērtībā, precizējot, ka šie nosacījumi neattiektos uz Krievijas un Baltkrievijas pilsoņiem. Lai arī likumprojektu, kurā netika iekļauta iespēja saņemt termiņuzturēšanās atļauju par ieguldījumu

nekustamajā īpašumā, atbalstīja 60 Saeimas deputāti, bet pret balsoja 26, jākonstatē, ka abu pušu apsvērumi rakstā ir izklāstīti līdzsvarotā apjomā.

2. Par Dienas ziņu sižetā sniegto informāciju.

2026. gada 20. augusta Dienas ziņu sižetā (ēterā no 18:00) tika sniegta informācija, ka, saglabājot iespēju saņemt termiņuzturēšanās atļauju apmaiņā pret investīcijām, taču neatbalstot kārtību, kas ļautu saņemt to, ieguldot vismaz 300 000 eiro nekustamajā īpašumā vai arī Latgales plānošanas reģionā un Alūksnes novadā ieguldot vismaz 100 000 eiro (ekonomikas ministra priekšlikums), Saeima galīgajā lasījumā ir atbalstījusi jauno Imigrācijas likumu. Pēc žurnālistes Andas Bošas sniegtā ievada un kontekstuālās informācijas izklāsta (02:36-03:41) Dienas ziņu sižetā ir iekļauti:

- 1) fragments no 14. Saeimas frakcijas “Nacionālā apvienība” deputāta Edvīna Šnores uzstāšanās tās dienas Saeimas sēdes debatēs:

Es atgādināšu, ka 13.000 Krievijas pilsoņu ieradās šeit, apmetās uz dzīvi šīs programmas ietvaros. Un arī ekonomiskais ieguvums bija ļoti pieticīgs. Mums gan solīja zelta kalnus. Bet rezultāts bija diezgan apšaubāms, un nekas neliecina, ka turpmāk būs kaut kas labāk. Tāpēc aicinu balsot pret to.

- 2) fragments no 14. Saeimas frakcijas “Latvija pirmajā vietā” deputāta, frakcijas priekšsēdētāja Kristapa Krištopana uzstāšanās debatēs:

Mēs vienkārši izvēlamies, nu, atteikties no dzīvas naudas, bet vienlaikus mums visas, teiksim, visa Rīga ir pilna ar šiem trešo valstu pilsoņiem, kuriem naudas nav, kuri nēsā tās mugursomas. Kāpēc tā? Kāpēc mēs neizvēlamies tos, kuri, kuriem ir nauda?

Dienas ziņu sižets noslēdzas ar žurnālistes sniegtu kopsavilkumu par likumprojektā precizēto uzturēšanās atļauju piešķiršanas kārtību. Tādejādi ombuds konstatē, ka divu minūšu un 11 sekunžu garajā Dienas ziņu sižetā ir iekļauti divi antagoniski viedokļi jautājumā par ārvalstnieku iespējām saņemt termiņa uzturēšanās atļauju apmaiņā pret investīcijām nekustamajā īpašumā.

3. Par Panorāmas sižetā sniegto informāciju.

Savukārt četru minūšu garajā Panorāmas sižetā ir iekļauti trīs fragmenti no deputātu teiktā Saeimas debatēs:

- 1) frakcijas “Jaunā vienotība” deputātes Agneses Krastas teiktais:

Tā ir bēdīgi slavenās Aināra Šlesera idejas reinkarnācija. Pirms 16 gadiem, kad šo shēmu ieviesa, mēs ļoti labi atceramies, kas ar to tika panākts. Šo iespēju naski izmantoja Krievijas oligarhi un

ar Kremli saistītā elite.

- 2) frakcijas “Progresīvie” deputāta Andra Sprūda sacītais:

Ir grūti izsekot līdz šiem finanšu avotiem, ir grūti izsakot līdz šiem saucamajiem pilsoņiem no citām valstīm, ne tikai no Krievijas, no Baltkrievijas, arī dubultpilsoņiem. Līdz ar to šeit vairāk ir apdraudējums nekā ieguvumi.

- 3) frakcijas “Latvija pirmajā vietā” deputāta Kristapa Krištopana jau iepriekšējās LSM satura vienībās iekļautais viedoklis:

Mēs vienkārši izvēlamies, nu, atteikties no dzīvas naudas. Bet vienlaikus mums, teiksim, visa Rīga ir pilna ar šiem trešo valstu pilsoņiem, kuriem naudas nav, kuri nēsā tās mugursomas. Kāpēc tā? Kāpēc mēs neizvēlamies tos, kuriem ir nauda?

- 4) Panorāmas sižets noslēdzas ar fragmentu no intervijas ar Saeimas Aizsardzības un iekšlietu komisijas priekšsēdētāju, frakcijas “Apvienotais saraksts” deputātu Raimonu Bergmani.

Šis likums ir ļoti svarīgs un par to nav šaubas nevienam, ne prezidentam, ne Ministru kabinetam, ne Ministru prezidentam, nu nevienam nav, jo šajā likumā ir ļoti daudz stingras normas saliktas iekšā. Tur ir normas tās, kas mums ir jāpilda saistībā ar Eiropā pieņemtajām likumiem, tā skaitā par šiem skrīnīngcentriem, kur jau šobrīd tiek izbūvēti pie mums un tas viss ir ļoti svarīgi.

Tādējādi ir jākonstatē, ka Panorāmas sižetā ir iekļauts viens ierosinājumu proponējošs viedoklis (Kristaps Krištopans) un divi oponenti (Agnese Krasta un Andris Sprūds), bet nav iekļauts jau Dienes ziņās izskanējušais Edvīna Šnores skatījums. Tā vietā sižets ir papildināts ar Raimonda Bergmaņa sacīto žurnālistiem intervijā.

4. Kopsavilkums par 2026. gada 20. augustā LSM saturā sniegto informāciju par Imigrācijas likuma pieņemšanu Saeimā.

Apkopojot šajā dienā trīs LSM satura vienībās sniegto informāciju, jākonstatē, ka kopumā tajās ir iekļauti piecu Saeimas frakciju deputātu viedokļi šādā apjomā:

- 1) frakcijas “Jaunā vienotība” deputātes Agneses Krastas viedoklis ir reprezentēts divās satura vienībās;
- 2) frakcijas “Nacionālā apvienība” deputāta Edvīna Šnores viedoklis – divās satura vienībās;
- 3) frakcijas “Progresīvie” deputāta Andra Sprūda viedoklis – divās satura vienībās;
- 4) frakcijas “Latvija pirmajā vietā” deputāta Kristapa Krištopana viedoklis – trīs satura

vienībās;

- 5) frakcijas “Apvienotais saraksts” deputāta Raimonda Bergmaņa viedoklis – vienā satura vienībā.

Iepazīstoties ar Saeimas stenogrammu, ir jākonstatē, ka debatēs (uzstāšanās secībā) par šo likumprojektu runāja Agnese Krasta (frakcija “Jaunā vienotība”), Edvīns Šnore (frakcija “Nacionālā apvienība”), Andris Sprūds (frakcija “Progresīvie”), Edmunds Zivtiņš (frakcija “Latvija pirmajā vietā”), Zanda Kalniņa-Lukaševica (frakcija “Jaunā vienotība”), Kristaps Krištopans, (frakcija “Latvija pirmajā vietā”), no kuriem sižetā ir tikuši iekļauti pirmo divu runātāju un debates noslēdzošā runātāja teiktā fragmenti. Sižetā ir iekļauts intervijas fragments ar Raimonu Bergmani (frakcija “Apvienotais saraksts”) kā atbildīgās Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētāju.

[2] Par LSM LTV Ziņu dienesta direktores atbildi uz ombuda uzdoto jautājumu

Uz ombuda 2026. gada 28. augustā rakstiski uzdoto jautājumu – kādi redakcionāli apsvērumi bija pamatā lēmumam sižetā neiekļaut Nacionālās apvienības pārstāvju no Saeimas tribīnes pausto viedokli, kā arī intervijā raidījumam “Panorāmai” teikto – LSM LTV Ziņu dienesta direktore Iveta Elksne sniedza šādu atbildi [visi izcēlumi atbilžu tekstā mani – E.A.]:

Atbildot uz vēstuli, paskaidrojam, ka raidījums “Panorāma” nav vienīgais Latvijas Televīzijas ziņu raidījums un 20. augusta Saeimas sēdes debates par Imigrācijas likumu tika atspoguļotas arī televīzijas kanālā “LTV1” pārraidītajā raidījumā “Dienas ziņas”, kā arī attiecīga publikācija lasāma portālā LSM.lv. NA pārstāvja E.Šnores paustais no Saeimas tribīnes tieša citāta formā tika iekļauts “Dienas ziņu” materiālā, tādējādi nodrošinot, ka šī pozīcija sasniedz sabiedriskā medija auditoriju. Ziņu redakcijai ir tiesības izvietot saturu dažādos savos formātos un katram formātam ir savi hronometrāžas ierobežojumi. Viedokļu daudzveidības un objektivitātes nodrošināšana jāvērtē nevis viena atsevišķa (un laikā ierobežota) sižeta ietvaros, bet gan kopējā mediju satura plūsmā un ilgtermiņā – šo ombuds jau ne reizi vien uzsvēris savos atzinumos.

Bet attiecībā uz pārmetumu ka nav parādīta intervija, vēlamies uzsvērt, ka intervijas veikšana ziņu materiāla tapšanā ir informācijas ievākšanas un faktu pārbaudes metode, kas nebūt neuzliek redakcijai automātisku pienākumu šo ierakstu tiražēt ēterā. Redakcionālā atlase, ņemot vērā formāta hronometrāžu, ir ierasta un profesionāla mediju prakses sastāvdaļa.

Turklāt Nacionālās apvienības viedoklis šajā jautājumā Latvijas Televīzijas ziņu saturā ir atspoguļots vairākkārt.

[3] Par ombuda kompetenci

Nemot vērā SEPLPL 18. panta pirmajā daļā ombudam noteikto kompetenci pārraudzīt sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu sniegto pakalpojumu atbilstību SEPLPL 1. pantā noteiktajam mērķim un 3. pantā noteiktajiem sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības pamatprincipiem, kas izvērsti LSM pašregulējošajos dokumentos – Redakcionālajās vadlīnijās un Rīcības un ētikas kodeksā – ombuda funkcijās ir pārraudzīt un sniegt savus atzinumus par to, vai LSM saturā (raidījumu, sižetu, rakstu u.c.) un tā veidošanas laikā veiktās žurnālistiskās darbības un pieņemtie redakcionālie lēmumi atbilst profesionālās darbības principiem un ētikas prasībām.

Ievērojot minēto, ombuda iespējās ir sniegt atzinumu par iepriekš minēto LSM satura vienību (Panorāmas sižets, Dienas ziņu sižets, LSM.lv raksts) atbilstību šādām LSM darbību pašregulējošajām prasībām:

1. Redakcionālo vadlīniju 1.4. punktā “LSM darbības profesionālie principi” noteiktajam darbības principam *Viedokļu daudzveidība*:

Veidojot saturu par kādu konkrētu tematu, tajā iekļaujami tematam nozīmīgi, atbilstoši un kompetenti viedokļi. Ja materiāla publicēšanas brīdī kāds būtisks viedoklis nav pieejams, tas auditorijai jāpaziņo un, ja iespējams, jāatspoguļo vēlāk.

2. Redakcionālo vadlīniju 1.4. punktā “LSM darbības profesionālie principi” noteiktajam darbības principam *Precizitāte*:

LSM sniedz pārbaudītu un iespējami precīzu informāciju, nedrīkst apzināti maldināt auditoriju, sagrozīt vai izdomāt faktus. Ja par kādas informācijas precizitāti ir šaubas, tas ir skaidri jānorāda.

3. Redakcionālo vadlīniju 1.4. punktā “LSM darbības profesionālie principi” noteiktajam darbības principam *Objektivitāte*:

LSM satura izklāstā balstās uz faktiem, izmanto informāciju, kas palīdz saprast kontekstu, un gādā, lai izskan tematam, žanram vai raidījuma formātam būtiskie argumenti un viedokļi.

4. Redakcionālo vadlīniju 2.6. punktā “Varas pārstāvji LSM veidotajā saturā” noteiktajam:

Politiskā neietekmējamība ir LSM pamatvērtība, no kuras atkarīga auditorijas uzticēšanās. Žurnālists nedrīkst pārstāvēt nevienas politiskās partijas intereses. [...] LSM nav pienākuma visām partijām veltīt vienādu raidlaiku vai nodrošināt mehānisku līdzsvaru starp pretējiem viedokļiem savā saturā. Veidojot saturu, žurnālisti ņem vērā plašāku kritēriju loku un vērtē, cik svarīgi konkrētam tematam ir dažādi argumenti, kā arī ņem vērā žanru un formātu robežas.

Izvērtējot konstatēto, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu ombuds Edmunds Apsalons
secina:

[4] Par viedokļu daudzveidības nodrošināšanu

Viedokļu daudzveidības princips, kā tas ir izteikts LSM Redakcionālajās vadlīnijās, nosaka, ka veidojot saturu par kādu konkrētu tematu, tajā iekļaujami tematam nozīmīgi, atbilstoši un kompetenti viedokļi. Šis princips ir īpaši būtisks tieši sabiedriskā medija gadījumā, kura uzdevums ir ne tikai pilnvērtīgi informēt sabiedrību par tai nozīmīgiem notikumiem, bet arī veicināt informētu diskusiju par tiem.

Viedokļu daudzveidība kā nozīmīgs medija darbības profesionālais princips paredz, ka, iztīrējot kādu jautājumu, saturā ir jāiekļauj 1) dažādi, savstarpēji atšķirīgi uzskati šajā jautājumā jeb atšķirīgas šī jautājuma interpretācijas, 2) dažādas perspektīvas kā atšķirīgi skatupunkti, kurus nosaka jautājumā ieinteresēto personu atšķirīgās pozīcijas, un 3) alternatīvi argumenti, kas pamato atšķirīgās pozīcijas šajā jautājumā. Šī principa pamatojums ir teleoloģisks¹, un tā mērķis ir gan demokrātiskas un informētas diskusijas iespēju nodrošināšana sabiedrībai nozīmīgos jautājumos, gan nosacījumu radīšana, lai medija auditorija varētu nonākt pie sava patstāvīgā viedokļa diskutablos jautājumos, kritiski izvērtējot medija izklāstītos atšķirīgos viedokļus un argumentus. Atšķirīgu viedokļu pastāvēšana kādā jautājumā ir nepieciešams nosacījums, lai varētu veidoties diskusija un lai kritiskas atšķirīgo viedokļu izvērtēšanas rezultātā domājošais subjekts varētu konstruēt savu patstāvīgo redzējumu.

Viedoklis ir kāda notikuma subjektīva interpretācija, vērtējums vai attieksmes paušana – specifisks skatījums uz notiekošo. Tādējādi viedokļu daudzveidības princips izsaka medija pienākumu sniegt auditorijai iespēju iepazīt dažādus skatījumus par sabiedriski nozīmīgiem jautājumiem un neļaut vienam skatījumam nepamatoti dominēt. Lai realizētu šo principu medija saturā, ir nepieciešams prast identificēt atšķirīgās pozīcijas (viedokļus) analizējamajā jautājumā un nodrošināt, lai auditorija tiktu informēta par tām. Šī prasība ir svarīga arī tāpēc, ka viedokļiem kā vērtējošiem spriedumiem nav patiesuma vērtības tādā pašā nozīmē kā faktu izteikumiem (aprakstošiem spriedumiem). Viedokļu validitāti (loģisko un komunikatīvo derīgumu) nosaka to pamatotība kā saskanība ar faktiem, normatīvs pareizums un ticamība, u.c., tāpēc medijs nevar aprobežoties tikai ar vienu skatījumu, kas būtu leģitīmi faktu izteikumu gadījumā – vēstot tikai to, kas atbilst realitātei – viedokļu gadījumos medijam ir jāizklāsta atšķirīgās viena notikuma interpretācijas.

¹ Gr. *Télos* – mērķis, teleoloģisks ir pamatojums ar norādi uz mērķi kā nākotnes rezultātu vai ar norādi uz funkciju kādas sistēmas ietvaros.

Tomēr šī prasība nenozīmē, ka medija saturā būtu jāiekļauj visus (teorētiski) iespējamus viedokļus kādā jautājumā, medijam ir tiesības vērtēt pausto viedokļu nozīmīgumu, kompetenci, pamatotību un sabiedrisko nozīmīgumu. Tas nozīmē, gan to, ka katram izteiktajam viedoklim nav vienmēr jāmeklē “pretējs” viedoklis, lai izveidotu formālu viedokļu daudzveidību, un tas nenozīmē, ka gadījumos, kad vairākums ir ieņēmis vienu konkrētu pozīciju kādā jautājumā, pauž vienotu viedokli, tad mazākuma pozīcijas atainojumam nav mākslīgi jānodrošina līdzvērtīgs satura apjoms, piešķirot, piemēram, kādam marginālam viedoklim tādu pašu nozīmīgumu kā vairākumā pastāvošajam konsensam (kopējam viedoklim). Vienlaikus ir jāņem vērā, ka vairākuma viedoklis nav patiesības garants, *vairākums* vai pat *visi* arī var kļūdīties, un taisnība var izrādīties mazākumam, kas pauž būtisku, argumentētu alternatīvu skatījumu, kura ignorēšana no medija puses var radīt auditorijai nepilnīgu priekšstatu par izskatāmo jautājumu.

Šo apsvērumu dēļ *viedokļu daudzveidības* princips ir cieši saistāms ar *objektivitātes* principu. Objektivitāte kā medija profesionālās darbības noteicošais princips noteic medijam patiesi un godprātīgi izklāstīt informāciju, balstīties uz faktiem un vēstījumā iekļaut informāciju, kas palīdz saprast kontekstu, lai izskanētu tēmai būtiskie argumenti un viedokļi. Savukārt viedokļu daudzveidība nosaka to, ka šajā izklāstā ir jāiekļauj plašāku iespējamo skatījumu spektru, vienlaikus saglabājot redakcionālo neatkarību šo skatījumu atlasē un to reprezentācijas proporcionalitātē. Tādējādi viedokļu daudzveidīgam ir jābūt samērīgam.

Lai spriestu par medija saturā reprezentētās viedokļu daudzveidības samērīgumu, ir jāņem vērā būtisks apsvērums, ka pilnvērtīgu viedokļu daudzveidību ne vienmēr var realizēt vienā atsevišķā medija satura vienībā – raidījumā, sižetā, rakstā – gan satura vienību ierobežotā apjoma, gan to konkrētās tematiskās ievirzes dēļ. Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likuma 3. panta trešajā daļā noteiktais sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības pamatprincips – nodrošināt viedokļu daudzveidību – pilnībā ir realizējams tikai medija programmu un pakalpojumu kopumā.

[5] Par viedokļu daudzveidību 2026. gada 20. augusta programmas “LTV1” ziņu raidījumos

Iepazīstoties ar Saeimas sēdes stenogrammu, ir jāsecina, ka trīs Saeimas frakciju (“Jaunā vienotība”, “Nacionālā apvienība”, “Progresīvie”) pārstāvji pauž vienotu opozicionāru viedokli rosinājumam piešķirt termiņuzturēšanās atļaujas par investīcijām nekustamajā īpašumā. Šo pozīciju pamatojošie argumenti savā būtībā ir komplementāri (papildinoši), lai arī var atšķirties akcentos. Ombudam saprotama ir Iesniedzēja vēlme, lai LSM auditorija atšķirtu un nodalītu šos trīs opozicionārus un izceltu tos, kuru nopelni piedāvātā risinājuma noraidīšanā ir lielāki un izriet

no konkrētā politiskā spēkā vēsturiskās pozīcijas termiņuzturēšanās atļauju piešķiršanas jautājumā. Tomēr ir jāņem vērā, ka tāds nav bijis satura vienības redakcionālais fokuss. Panorāmas sižeta kā ziņas centrālais vēstījums ir par likuma atkārtotu izskatīšanu un pieņemšanu, neizskatot Saeimā ekonomikas ministra piedāvāto un frakcijas “Latvija pirmajā vietā” atbalstīto priekšlikumu. Tāpēc saprotams ir redakcionālais lēmums neiekļaut ziņā visu debatēs uzstājušos politiķu viedokļus, bet aprobežoties vienīgi ar otrreizējā likuma caurskatīšanā neizskatītā likuma papildinājuma viena proponenta un divu oponentu teikto. Šie deputātu viedokļi tiek sniegti kā kontekstuāls skaidrojums priekšlikuma atbalstītāju apsvērumiem un noraidošajai Saeimas vairākuma pozīcijai. Turklāt jāņem vērā, ka Nacionālās apvienības pārstāvja teiktais Saeimas debatēs konkrētās dienas laikā jau ir ticis iekļauts citā LSM saturā – LSM.lv rakstā un Dienas ziņu sižetā. Šajā situācijā ir nozīmīgi, ka auditorijai ir sniegta iespēja dzirdēt abu pozīciju būtību.

Attiecībā uz jautājumu par Saeimas frakcijas “Nacionālā apvienība” deputāta intervijas neiekļaušanu Panorāmas sižetā, ombuds pilnībā piekrīt LSM LTV Ziņu dienesta direktores atbildes vēstulē paustajam, ka intervija ir informācijas ievākšanas un faktu pārbaudes metode, kuras veikšana neuzliek medijam pienākumu iekļaut intervijā iegūto informāciju savā saturā. Intervija ir strukturēta žurnālista komunikācija ar intervējamo personu, lai, uzdodot jautājumus, žurnālists no šīs personas iegūtu informāciju, kuru žurnālists turpmāk var izmantot pēc saviem ieskatiem. Nereti intervijas vienīgais produktīvais rezultāts ir tas, ka žurnālists tās rezultātā ir guvis padziļinātu izpratni par izpētāmo jautājumu.

Proti, tas, ka intervējamā persona ir atbildējusi uz žurnālista uzdotajiem jautājumiem, vēl nav garants tam, ka teiktais tiks iekļauts medija saturā. To noteiks tas, cik lielā mērā iegūtā informācija būs saskanīga ar konkrētās satura vienības tēmu, kāda būs tās informatīvā vērtība, cik saturiskas būs sniegtās atbildes. Vienīgā ētiski diskutablā situācija veidotos tad, ja intervējamās personas sniegtās informācijas publicēšana medija saturā ir bijis nosacījums intervijas sniegšanai, jo šādā gadījumā žurnālists ir pārkāpis vienošanos ar intervējamo personu.

Ombuds pieņem, ka konkrētajā gadījumā, ņemot vērā Panorāmas sižeta ierobežoto hronometrāžu, redakcionālais lēmums bija iekļaut medija saturā Saeimas atbildīgās komisijas priekšsēdētāja teikto.

Izvērtējot konstatēto, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu ombuds Edmunds Apsalons

atzīst:

[6] Ombuds atzīst, ka 2026. gada 20. augusta LSM programmas “LTV1” raidījumos “Panorāma”, “Dienas ziņas”, kā arī ziņu portālā “LSM.lv” publicētajā saturā par Imigrācijas likuma atkārtotu

izskatīšanu un pieņemšanu Saeimā ir nodrošināta konkrētajam tematam nozīmīgu, atbilstošu un kompetentu viedokļu daudzveidīga un samērīga reprezentācija.

Saeimas frakcijas “Nacionālā apvienība” deputāta Edvīna Šnores Saeimas debatēs paustā viedokļa neiekļaušana atsevišķajā Panorāmas sižetā, ņemot vērā sižeta tematisko fokusu, ierobežoto hronometrāžu un šī viedokļa iekļaušanu citās tās pašas dienas LSM satura vienībās, pati par sevi nav uzskatāma par viedokļu daudzveidības, objektivitātes, precizitātes vai politiskās neitralitātes redakcionālo principu pārkāpumu. Arī deputāta sniegtās intervijas neizmantošana Panorāmas sižetā nepārkāpj profesionālās satura atlases un redakcionālās neatkarības principus un atbilst LSM Redakcionālo vadlīniju 1.4., 2.2. un 2.6. punktā izteiktajām prasībām.

Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas

līdzekļu ombuds

(*paraksts*)*

Edmunds Apsalons

*DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU